

AFGØRELSE

Tilladelse efter husdyrlovens § 16B

Hastrupvej 36, 4720 Præstø

Matr.nr. 10B, HASTRUP BY, BELDRINGE

Den 13-07-2018

Sags nr. 18/2152
Ulla Holmberg Olesen
Telefon: 55 36 24 87
uho@vordingborg.dk

1.1 STAMOPLYSNINGER

Virksomhedens navn:	Vesterledgård
Virksomhedens placering	Hastrupvej 36, 4720 Præstø
Virksomhedens art	Landbrug med skrabeægproduktion
Virksomhedsejer	Rene Meyhoff, Hovedvejen 126, 4720 Præstø
Matr. Nr.	10b
Ejerlav	Hastrup By, Beldringe
CVR nr.	16916501
Ejendomsnummer	3900012813
CHR nr.	12813
Ansøgningsskema	202297
Godkendelsesdato	13. juli 2018
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

1.2 RESUME

KHL Miljø v/ Lene Egtved Andersen har på vegne af Rene Meyhoff, Hovedvejen 126, 4720 Præstø, ansøgt om at udvide produktionsarealet og på længere sigt få omlagt den eksisterende skrabeægproduktion til økologisk ægproduktion på ejendommen Hastrupvej 36, 4720 Præstø.

Ejendommen har på nuværende tidspunkt en §10 tilladelse fra d. 4. juni 2008 samt et tillæg til tilladelsen fra d. 25. august 2010.

Der ansøges om en udvidelse af staldanlægget med en tilbygning til den nordligste stald på 224 m² og etablering af verandaer på begge stalde samt opsætning af en ny fodersilo. Den nordligste stald, Stald 1, vil blive renoveret i forbindelse med udbygningen og der vil blive etableret etagesystem, så der fremadrettet vil være etagesystem i begge stalde. Produktionsarealet (nyttearealet) udvides fra de nuværende 1.305 kvm til 2.341 kvm. Samtidig ansøges der om fleksibilitet, så der er mulighed for at skifte mellem skrabeægproduktion og økologiske ægproduktion. Ved omlægning til økologisk produktion vil der blive etableret en indhegning på marken nord og vest for ejendommen. Indhegningen vil få et areal på ca. 4,8 ha.

Udover Hastrupvej 36 driver ansøger ligeledes en økologisk ægproduktion på ejendommen Hovedvejen 126, 4720 Præstø. De to ejendomme er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med hinanden udover, at der er fælles markdrift.

Med det ønskede byggeri vil produktionen fremadrettet blive reguleret efter produktionsarealet, og ikke efter antallet af dyr. Det vil sige, at så længe ansøger ikke ændrer i dyretyperne kan der ind sættes så mange dyr i de enkelte stalde som dyrevelfærdsreglerne giver mulighed for. Det skyldes,

at godkendelsen meddeles til størrelsen af stalden, hvor man har taget udgangspunkt i worse case for ammoniak og lugt.

Det samlede produktionsareal er på nuværende tidspunkt 1305 m², hvilket udvides til 2341 m².

2. INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Stamoplysninger	2
1.2	Resume.....	2
2.	INDHOLDSFORTEGNELSE	4
3.	GENERELLE FORHOLD.....	6
3.1	Høring	6
3.2	Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering meddelelsespligt og øvrige forhold	6
3.2.1	Afgørelsen er sendt til	6
3.2.2	Kopi af afgørelsen er sendt til:	6
3.2.3	Interessenter der er klageberettiget ved lov	7
3.2.4	Naboer (matrikulære)	7
3.2.5	Lovgrundlag	7
3.2.6	Klagevejledning og offentliggørelse	7
3.2.7	Civilt søgsmål.....	7
3.2.8	Hvad skal der videre ske	8
3.2.9	Klageberettiget	8
3.2.10	Udnyttelse af tilladelsen på trods af klage	8
4.	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	9
4.1	Placering af ny stald, verandaer og silo	9
4.2	Landskabsbeskrivelse	10
4.3	Generelle afstandskrav	12
4.4	Landskabelige hensyn.....	13
5.	HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING	14
5.1	Husdyrbrugets samlede anlæg.....	14
6.	FORBRUG	15
6.1	Energiforbrug	15
6.2	Vandforbrug/forsyning	16
6.3	Spildevand og overfladevand	17
6.4	Forbrug – råvarer og hjælpestoffer	18
6.5	Affald og kemikalier	18
6.6	Foder.....	19
6.7	Gødningsopbevaringsanlæg	20
7.	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	21
7.1	Lugt.....	21
7.2	Støj	22
7.3	Transport.....	23
7.4	Lys	23
7.5	Skadedyr.....	24
7.6	Støv	25

8.	AMMONIAK OG BAT- REDEGØRELSE	25
8.1	BAT emissionskrav for ammoniak fra stalde.....	25
8.2	Ammoniak fra gødningslager.....	25
8.3	påvirkning af natur fra anlægget.....	26
9.	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	26
10.	BILAG 1 – VILKÅRSLISTE	28
11.	BILAG 2 – SITUATIONSPLAN OVER EJENDOMMEN.....	30

3. GENERELLE FORHOLD

Vordingborg Kommune modtog den 23. januar 2018 en ansøgning om tilladelse til at udvide staldarealet til æglægningshøns. Ansøgning er udarbejdet så ansøger frit kan vælge mellem en produktion af skrabeæg og økologiske æg.

Der opføres en tilbygning til den ene stald og der etableres verandaer. Såfremt der bliver tale om økologiske høns vil der blive udlagt 4,8 ha til udeareal.

3.1 HØRING

Naboer inden for lugtkonsekvensområdet samt lokalrådet er orienteret om ansøgning om tilladelse. Der har været 14 dage til at fremkomme med bemærkninger. Der er ikke indsendt bemærkninger i forbindelse med orienteringen.

3.2 GYLDIGHED, RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING MEDDELELSESPLIGT OG ØVRIGE FORHOLD

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrloven. Øvrige tilladelser eller afgørelser efter anden lovgivning herunder Spildevandsbekendtgørelsen, Naturbeskyttelsesloven, Randzonenloven eller Byggeloven skal ansøges og behandles særskilt ved den relevante myndighed.

Hvis der foretages ændringer på landbrugsbedriften, som er omfattet af godkendelse- eller anmeldeligt skal Vordingborg Kommune orienteres.

Denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 13.07.2026. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder denne del af godkendelsen.

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 202297 seneste version.
Andet supplerende materiale.

3.2.1 Afgørelsen er sendt til

Ansøger, Rene Meyhoff, Hovedvejen 126, 4720 Præstø

3.2.2 Kopi af afgørelsen er sendt til:

KHL- Miljø v/ Lene Egtved Andersen, lea@khl.dk

3.2.3 Interessenter der er klageberettiget ved lov

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, ikt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

DOF Storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk

3.2.4 Naboer (matrikulære)

Hans Funck Petersen, Hastrupvej 28, 4720 Præstø

Helle Nygaard-Pedersen og Steffan Hansen, Hastrupvej 30, 4720 Præstø

Erling Olsen, Hastrupvej 32, 4720 Præstø

Finn og Ulla Olsen, Hastrupvej 34, 4720 Præstø

3.2.5 Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen er tillige vurderet i forhold til habitatdirektivet¹

3.2.6 Klagevejledning og offentliggørelse

Du og andre med væsentlig interesse i sagen kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager indsendes på Klageportalen, der kan findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. mens virksomheder, organisationer og foreninger skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen.

Hvis du har spørgsmål til systemet, eller oplever fejl i systemet kan Miljø- og Fødevareklagenævnets supportfunktion kontaktes på nmkn@naevneneshus.dk eller på telefon 72 40 56 00.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videregiver anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om anmodningen kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelse af afgørelsen, det vil sige, at klagen skal være indtastet og gebyret til Klageportalen betalt senest den 10 august 2018 kl. 23:59.

3.2.7 Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. husdyrlovens § 90 være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen er meddelt.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 926 af 27.06.2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

3.2.8 Hvad skal der videre ske

Hvis der indkommer klager inden for klagefristen, vil du blive orienteret om det. Hvis der ikke indkommer klager over afgørelsen, afsluttes sagen uden yderligere kommunikation.

3.2.9 Klageberettiget

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer samt enhver, som har væsentlig individuel interesse i sagen. Se evt. husdyrloven.

3.2.10 Udnyttelse af tilladelsen på trods af klage

Afgørelsen vil kunne udnyttes i den tid Miljø og Fødevareklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre Nævnet bestemmer andet. Hvis afgørelsen udnyttes inden klagefristens udløb, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker det på ansøgers egen regning og risiko.

Med venlig hilsen

Ulla Holmberg Olesen

Vilkår

1. Ejendommen skal indrettes og drives og nye bygninger skal placeres i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den seneste version af ansøgningsskema 202297. Desuden med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

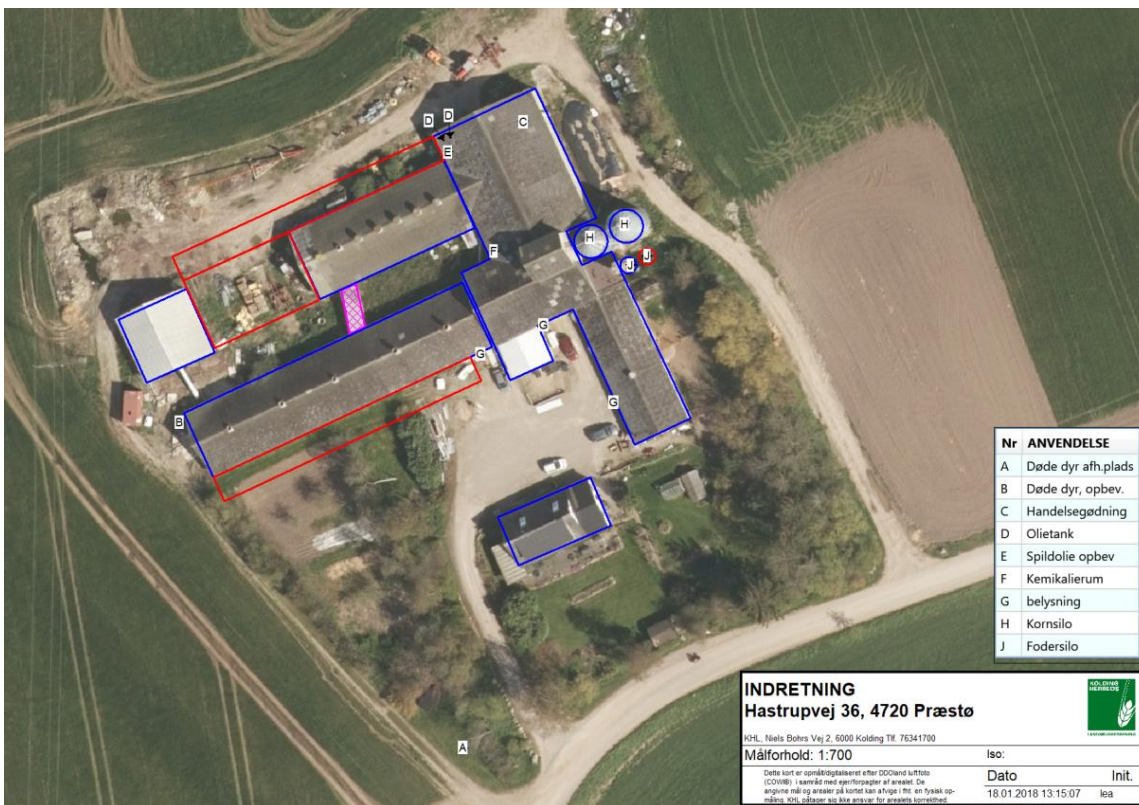
4. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Besigtigelse af ejendommen er foretaget med henblik på en landskabelig vurdering og evt. vilkår til miljøgodkendelse efter §16b på Hastrupvej 36, 4720 Præstø.

Der ønskes en ny staldtilbygning til høns, som skal opføres i forlængelse af en eksisterende stald. Tilbygningen får et areal på 224 m² og får samme dimensioner som den eksisterende stald. Yderligere etableres to verandaer langs de eksisterende stalde både mod syd og nord, samt langs den nye staldtilbygning. Verandaen mod nord får et areal på 225 m². Verandaen mod syd får et areal på 220 m². Der opføres også en ekstra fodersilo mod øst, som bliver 12 m høj. Der er ønske om på længere sigt at omlægge produktionen til økologisk produktion.

4.1 PLACERING AF NY STALD, VERANDAER OG SILO

Den nye stald etableres som en tilbygning til den eksisterende nordlige stald. Stalden etableres mellem den nordlige stald og gødningshuset mod vest. Placeringen er valgt og stalden vil indgå, som en del af den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Yderligere etableres verandaer langs de eksisterende stalde både mod syd og nord, samt langs den nye stald. Opførelse af verandaerne gør, at man ikke længere vil kunne se staldenes facader. Facaderne på verandaerne vil derfor blive de synlige udadtil og opleves som en del af staldanlægget. Siloen placeres sammen med de tre eksisterende siloer på ejendommen. Placeringen er valgt, da de høje bygninger holdes samlet.

Situationsplan. Her ses placeringen af den nye stald, som tilbygning til den eksisterende stald mod nord, hvor den placeres mellem stalden og gødningshuset mod vest. Derudover ses placeringen af verandaerne og den nye fodersilo.

4.2 LANDSKABSBEKRIVELSE

Ca. 100 m vest for landsbyen Hastrup ligger landbrugsejendommen Vesterledgård i et morænelandskab ca. 30 m over havet på den østlige side af den nord-sydgående, sydsjællandske højderyg midt imellem Præstø Fjord mod øst og de lavtliggende, afvandede områder i Køng Mose og Lundby Mose i vest.

Landskabet her opleves som et højtliggende, svagt kuperet og mod nordøst svagt skrånende morænelandskab. De høje morænejorder præges af stjerneudskiftede landsbyer, mens lavbundsarealerne i den ca. 1,5 km nordfor liggende tunneldal og de mere kuperede områder syd for henligger som hhv. natur/brakarealer og skov.

Landsbyen Hastrup er også en typisk stjerneudskiftet landsby, og Hastrupvej 36 er en udflyttet gård med bygningerne liggende i tilknytning til Hastrupvej mod SØ og med sine ca. 1 km. lange jorder NV herfor. Modsat de typiske "lagkagestykker" i en stjerneudskiftning har Hastrupvej 36 pga. skel mod det blokudskiftede Grumløse Oredrev oprindeligt haft en omvendt trekantform, der blev smallere jo længere væk fra gården, man kommer. I dag er ejendomsskellet mod NØ dog fjernet, så den med naboejendommen sammenlagte matrikel 10b, Hastrup By, Beldringe, har form som en stor, rektangulær blok.

Landskabeligt set fremstår matriklen intensivt opdyrket, og de åbne marker kun brudt ved de levende hegn på beskyttede diger i de gamle ejendomsskel, en ca. 0,5 ha stor skovplantning ca. midt på markarealet og en §3-beskyttet sø/mose ved skel mod øst.

Området omkring ejendommen er domineret af Sydmotorvejen, som skærer gennem ejendommens arealer. En del af ejendommen ligger således vest for motorvejen. Yderligere går et højspændingslednings tracé tæt forbi bebyggelsen på ejendommen i en nord-syd gående retning.

Hastrupvej 36 ligger i et område, der i Vordingborg Kommunes kommuneplan 2013-2025 er udlagt som jordbrugsområde. Der er umiddelbart ingen særlige landskabs- eller kulturmiljøinteresser registreret på ejendommen.

Gården opleves som en mindre produktionsgård med lavt staldbyggeri, når man kommer kørende ad Sydmotorvejen. Gården opleves på en afstand på ca. 200 m. De ansøgte tiltag vil opleves som en del af bygningsmassen på ejendommen. Der er ingen skærmende beplantning omkring gården mod nord og vest og bygningerne står derfor tydelig frem i landskabet. Gården ligger dog med beplantning i "ryggen", således, at den ikke opleves som helt fritliggende og dominerende. Beplantningen er eksisterende beplantning omkring gårdens havearealer.

Til gengæld er det ikke meget man oplever gården, set fra Hastrupvej. Beplantningen omkring haven skærmer for de fleste af de store stalde og er med til at indpasse gården godt i landskabet, når den opleves tæt på.

Gården set vestfra fra Hastrupvej. Bepantningen omkring gårdens syd/vestlige del virker visuelt afskærmende og indpasser gården i landskabet. Det er stort set kun gavlen af den sydlige staldbygning og gødningshuset, som opleves herfra, når der kommer blade på træerne. Bepantningen bør derfor bevares. Den vil også skærme for indsyn til den sydlige veranda.

Landskabelig vurdering

Landskabeligt set er placeringen af den nye staldtilbygning velvalgt. Stalden placeres i forlængelse af den eksisterende stald mod nord, hvor tilbygningen etableres mellem den eksisterende stald og gødningshuset. Verandaerne vil opleves som en mindre tilbygning udenpå staldbygningerne, men da de vil komme til at fremstå som en ny facade måde mod syd og nord på ejendommen, skal de etableres, så de falder ind i det eksisterende byggeri. Hverken staldtilbygningen, verandaerne eller siloen vil påvirke landskabet i væsentlig grad. Det er dog vigtigt de opføres i samme materialer og farver som den eksisterende bebyggelse, så bebyggelsen opleves som en samlet helhed. Gården vil kunne indpasses bedre i landskabet ved etablering af skærmende beplantning nord- og vest for bygningerne. Det vurderes imidlertid, at da områdets landskab i forvejen er domineret af tekniske anlæg, og området ikke har nogle andre landskabelige beskyttelseshensyn, må oplevelsen af et synligt landbrug, som opleves fra motorvejen være helt naturlig midt i et område, der er udpeget til Jordbrugsområde.

På denne baggrund stilles der af landskabelige hensyn følgende vilkår:

Vilkår

2. Staldbygningen skal opføres i samme dimensioner og med samme farve- og materialevalg, som den stald den tilbygges, således at facader og tagflader fremstår ensartede.

3. Murene og tagene på verandaerne skal opføres i samme farve- og materialevalg som de stalde de tilbygges, således at facader og tagflader fremstår ensartede. Gardinerne skal have en neutral farve f. eks. hvid eller grå, så de harmonerer i farvevalget med resten af gården.
4. Fodersiloen skal opføres i samme farve- og materialevalg som den eksisterende fodersilo, således at de fremstår ensartede.
5. Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og må ikke forsynes med anden belysning, end den der er nødvendig for driften af ejendommen.
6. Beplantningen omkring haven mod vest, syd og øst skal fortsat bevares og vedligeholdes, således at beplantningen fremstår tæt og virker visuelt skærmende mod Hastrupvej.

4.3 GENERELLE AFSTANDSKRAV

Tabel 1 - afstandskrav

Afstand til	Meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	308
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	395
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	245
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	58
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	?
Beboelse på samme ejendom (15 m)	23
Naboskel (30 m)	49
Nabobeboelse (50 m)	154
Eksisterende og fremtidig byzone	2.013
Sommerhusområde Skaverup Næs	>8.000
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse	2.580

Kilde: Arealinfo.dk

4.4 LANDSKABELIGE HENSYN

Tabel 2 - Afstande

Landskabelige hensyn	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	3,5 km
Områder med landskabelig værdi	Ikke relevant
Uforstyrrede landskaber	Ikke relevant
Områder med særlig geologisk værdi	Ca. 450 m
Rekreative interesseområder	Hastrupvej er vandre- og ridesti
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Bårse er det nærmeste med knap 2 km.
Kirkeomgivelser	2,5 km til nærmeste nær virkning og længere til fjernvirkning (flere kirker)
Kystnærhedszonen	Ejendommen ligger uden for de 3 km kystnærhedszone
P-lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	-
Skovrejsningsområder	Arealet syd for Hastrupvej er udpeget som skovrejsningsområde
Fredede områder	Nærmeste fredede punkt ligger 1,1 km nord fra ejendommen (i skoven)
Beskyttede naturarealer (§3)	Inden for 1.000 m fra ejendommen ligger der en beskyttet mose ca. 400 m NØ for ejendommen samt pot. ammoniakfølsom skov ca. 750 m S for ejendommen. Der ligger desuden en del søer spredt omkring ejendommen.
Strandbeskyttelseslinje	Ligegyldig da ejendommen ligger langt fra kysten
Klitfredningslinje	Ikke relevant
Skovbyggelinje	Ikke relevant
Sø- og å-beskyttelseslinje	Ca. 2 km
Kirkebyggelinje	Ikke relevant
Fortidsmindelinje	Ikke relevant
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 330 m til det nærmeste

Kilde: Arealinfo.dk

5. HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

I dette afsnit beskrives husdyrholdet og staldene. Desuden gives en beskrivelse af staldindretningen på husdyrbruget og husdyrbrugets samlede anlæg.

5.1 HUSDYRBRUGETS SAMLEDE ANLÆG

Dyreholdet vil også fremover bestå af høns til konsumæg. Det er meningen at der skal være en produktion af skrabeæg med mulighed for senere at ændre det til en økologisk ægproduktion.

I forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye husdyrlov 1. august 2017 er vi overgået til, at der meddeles miljøgodkendelse ud fra antal m² stald. Efterfølgende kan ansøger fylde staldene ud så længe dyrevelfærdsreglerne for pladskrav til det enkelte dyr er overholdt. Dette på baggrund af at ammoniak og lugt fra staldene er beregnet ud fra "worse case".

Både stald 1 og stald 2 er af staldtypen: Høns, konsumæg; fler-etager. Det betyder at reder, foder og vand er anbragt i et metalstillads, hvor gødning der afsættes oppe i anlægget, opsamles på gødningsbånd i begge etager. Gødningen på båndene fjernes fra stalden to til tre gange om ugen, hvilket nedsætter ammoniakfordampningen fra stalden. Begge stalde etableres med et verandaområde med overdækning og fast gulv som hønsene frit kan gå ud på. Hvis besætningen bliver økologisk vil der blive lavet udgangshuller fra verandaerne til hønsegården.

Der er desuden et gødningshus på 144 m²

Tabel 3 – Stalde og areal

Stald	M ² nytteareal stald	M ² veranda	M ² samlet
Stald 1 inkl. tilbygning	921	224	1145
Stald 2	975	222	1197

Vurdering

Det samlede nytteareal er på 2.342 m², hvoraf stort set det hele er produktionsareal. Da beregninger for ammoniakfordampning og lugt tager udgangspunkt i produktionsarealet samt stald- og dyretype stilles der vilkår ud fra dette.

Vilkår

7. Produktionsarealet (nyttearealet) må samlet set max. udgøre 2.342 m² og arealet skal være fordelt som det fremgår af ansøgningen.
8. Der må ikke uden fornyet ansøgning skiftes staldsystem i staldene.
9. Hvis der skiftes til økologisk drift og hønsegårdene etableres skal tilsynsmyndigheden meddeles dette.

Ventilation

I staldene er der undertryksventilation med udsugning i taget og i vægge og luftindtag i vægge. Ventilation i tilbygning vil være det samme som i stald 1. Der er trinløst styring af ventilationen.

I verandaerne vil der være naturlig ventilation. Luften vil dog blive suget ind i stalden.

Vurdering

Det vurderes, at ventilationsanlæggene med de stillede vilkår omkring service og drift vil virke optimalt. Der er ikke stillet vilkår om årlig service på ventilationsanlægget, da det er afgørende for produktionen at ventilationen optimalt. Ansøger har taget kursus i vedligeholdelse og rengøring af ventilationen, hvorfor et vilkår om et professionelt firma skal gennemgå anlægget jævnligt bliver overflødig.

Vilkår

10. Ventilationsanlægget skal rengøres i forbindelse med, at staldene vaskes.

11. Defekte og støjende ventilatorer skal straks udskiftes/reparereres.

6. FORBRUG

I dette afsnit behandles hønseholdets forbrug af varme og el. Det største elforbrug anvendes til ventilation.

6.1 ENERGIFORBRUG

Tabel 4

	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug	Ca. 35.000 kWh	Ca. 40.000 kWh
Forbrug af olie	Ca. 10.000 l (forbruget er for begge ansøgers ejendomme)	Uændret
Egenproduktion af energi (vindmølle, biogas el. andet)	Nej	Uændret
Andre varmekilder (halmfyr eller andet)	Luft til luft varmepumpe i pakkeriet	Uændret

ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER

Ventilationssystemet i stald 1 udskiftes i forbindelse med renoveringen, så det bliver mere energibesparende. I staldene er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Desuden er ventilationen frekvensstyret.

Ventilationen er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Der er monteret varmepumpe i pakkeriet til erstatning for opvarmning med olie.

Udendørs belysning er med bevægelsessensorer.

Vurdering

Det nuværende forbrug af vand, el- og varme er oplyst af ejer. Det vurderes acceptabelt med en stigning, der svarer til ændringen og stigningen i dyreholdet. Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau. Der er allerede stillet vilkår til ventilationsanlægget i det foregående afsnit.

Vilkår

12. Elforbruget registreres hvert år på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og være opbevaret så de let kan forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

6.2 VANDFORBRUG/FORSYNING

Tabel 5

	Nudrift	Ansøgt drift
Forbrug af drikkevand	Ca. 922 m ³	Ca. 1.972 m ³
Forbrug af vaskevand, stalde	Ca. 25 m ³	Uændret
Forbrug af vaskevand, maskiner	Ca. 3 m ³	Uændret
Samlet vandforbrug	Ca. 950 m ³	Ca. 2.000 m ³
Aflæsning	Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med driftsregnskabet. Drikkevandsforbruget aflæses dagligt.	

Tabel 6

Vandforsyning	
Egen boring	-
Vandværk	Hastrup Vandværk

VANDBESPARENDE FORANSTALTNINGER

Der bruges vand til vanding af dyrene samt til rengøring i pakkeriet. Drikkenipler placeres højt for at lette hønernes vandoptagelse og minimere vandspild.

Vandforbruget registreres dagligt.

Efter hver rotation rengøres stalden hovedsageligt ved tørrengøring. Rengøres med vand vil der blive brugt højtryksrensere. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Det vurderes, at stigningen i vandforbruget svarer til stigningen i dyreholdet. Dermed er stigningen acceptabel. Det vurderes, at der ved anvendelse af drikkenipler, tørrengøring er gjort hvad der kan gøres for at holde vandforbruget nede.

En forøgelse af vandforbruget på ca. 1000 m³ pr. år kan lige indeholdes i Hastrup Vandværks indvindingstilladelse. P.t. indberettes 4.800 m³ og tilladelsen er på 6.000 m³. Hastrup Vandværk er p.t. i sammenlægnings forhandling med Lundby vandværk. Vandværket bør kontaktes vandværket for eventuelt ændret tilslutningsbidrag.

Vilkår

13. Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og repareres eller udskiftes så snart en utæthed opdages.
14. Vandforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

6.3 SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND

Der anvendes i ansøgt drift ca. 2.000 m³, men størstedelen af vandet er drikkevand. Dermed er spildevand fra rengøring og lign minimal. Ansøger skal være opmærksom på at der i forbindelse med opførelsen af tilbygningen skal gives en spildevandstilladelse til afledning af tagvand. Ejer skal ansøge i BOM. Det må forventes, at der stilles krav om neddrosling af tagvandet.

Tabel 7 - afløb

Kilde	Afløb til
Sanitært spildevand, husstand	Til off. kloak
Sanitært spildevand, produktion	Håndvask. Vand afledes til lukket spildevandstank.
Vaskevand fra stalde	Vaskevand afledes til lukket spildevandstank.
Tagvand	Afledes til dræn
Befæstede arealer	Ingen
Vask af materiel	Vaskes i marken

Vurdering

Det vurderes, at spildevand fra rengøring håndteres korrekt ved opbevaring i en tank til udspreddning på mark kan finde sted. Vask i marken er efter vores opfattelse i orden, hvis blot det ikke sker samme sted hver gang. Flyttes stedet vil man undgå at få en punktforurening. Ansøger er orienteret om at tilslutning af tagnedløb til dræn kræver udledningstilladelse. På baggrund af ovenstående vurderes det ikke nødvendigt at stille vilkår til spildevand - og overfladevand

6.4 FORBRUG – RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Tabel 8 - Råvareforbrug

Type	Forbrug og placering
Motorolie	Ca. 200 l/år. Placeret i laden på fast gulv uden afløb.
Benzin	Ca. 20 l/år
Medicin	Efter behov. Det er kun få dage om året der opbevares medicin på ejendommen.
Kemikalier til rengøring og desinfektion	Desinficere med hydratkalk og Vicon S. Opbevares i separat rum ved pakkeriet.

Tabel 9 - Dieseltanke

Type	Størrelse (liter)	Type (stål/plast)	Alder	Placering (ude/inde, grus/fast gulv)
Dieselolie	1.200	Plast	2001	Indendørs på fast gulv
Dieselolie	1.200	Stål	2005	Indendørs på fast gulv

Vurdering

Det vurderes, at smøreliefer, dieselolie samt kemikalier til rengøring og desinficering opbevares efter forskrifterne. Spildolie har yderligere krav til opbevaring men det reguleres i afsnittet om affald. Der stilles ikke derfor ikke vilkår.

6.5 AFFALD OG KEMIKALIER

Affaldet fra ejendommen fordeler sig som beskrevet nedenfor

Tabel 10 - Affaldstyper

Type	
Medicinrester	Ingen forventes
- mængde:	-
- opbevaret i:	-
- bortskaffes til:	evt. medicinrester vil blive afleveret til apotek. Evt. emballage fra medicin vil blive afleveret efter gældende forskrift.
Brændbart affald	Kommunal affaldsplads
Affald til genbrug (pap, plastik, jern mv.)	Jern: produkthandler

Kanyler og skarpe genstande	Ingen
Spildolie	Opbevares i olietønder placeret på spildbakker.
- mængde:	Maks. opbevaret ca. 500 l
Kemikalie og pesticidrester	Opbevares i aflåst skab i laden.
- mængde:	Efter behov
Døde dyr	Opbevares i lukket container
- afhentes af:	DAKA
- opbevaring indtil afhentning:	Vest for stald 2 (se kortbilag)
- kan de ses fra vejen?	Kun ved afhentning

Vurdering

Det er Vordingborg Kommunes vurdering at anvendelsen og bortskaffelse af kemikalier og spildolie på ejendommen håndteres korrekt. Affald skal generelt bortskaffes efter Vordingborg Kommunes regulativer for de enkelte typer af affald. Der stilles vilkår om de forhold omkring olie- og kemikalier som ikke umiddelbart varetages af kommunens regulativer.

Vilkår

15. Olie og dieselforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares på ejendommen 5 år, og forevises til miljømyndigheden på forlangende.
16. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af olieaffald skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
17. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund med afløb til enten en olieudskiller samt evt. magasinbrønd eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.

6.6 FODER

Indkøbt foder blandes op med egne afgrøder som korn, majs og lign. Hønerne fasefodres, så foderet er tilpasset dyrenes udvikling. Der er desuden tilsat fytase til foderblandingerne. Der er datalogning af foderforbruget.

Tabel 11 - Siloer

	Nudrift	Ansøgt drift
Fodersiloer	1 x 12 t	Der ansøges om at opstille yderligere en fodersilo på 25 t. Siloen vil få en højde på ca. 12 m.
Kornsiloer	2 x 120 t kornsiloer	Uændret
Andet	6 indendørssiloer 2 x plantørringer i laden	Uændret

Vurdering

Det er Vordingborg Kommunes vurdering at opbevaring af foder sker efter reglerne. Vordingborg Kommune vurderer ikke det er nødvendigt at skærpe kravene til opbevaring af foder og der stilles derfor ikke vilkår om dette.

6.7 GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG

Den faste hønsegødning under etager og slats vil blive fjernet 2-3 gange ugentlig via gødningsbånd, hvor det flyttes til gødningshuset.

Der anvendes dybstrøelse i bunden af hønsestalden. Dybstrøelsen fjernes ved hvert holdskifte, typisk efter 12-14 måneder, hvor det vil blive opbevaret i gødningshuset indtil det skal spredes på marken. Ved behov opbevares der dybstrøelse i markstak.

Der produceres samlet set 510 tons gødning hvoraf den 430 tons er fast mæg fra gødningsbåndene mens de 80 tons er dybstrøelse fra bunden af stalden. Gødningshuset tømmes to gange årligt, forår og efterår, hvor møget køres direkte ud. Dybstrøelse opbevares i markstak.

Vurdering

Det fremgår af Teknologibladsblad for æglæggende høns², at ammoniakfordampningen fra staldene kan mindskes ved hyppig udmugning fra staldene. Hyppig udmugning er ikke anvendt som virkemiddel men i praksis vil gødningsbåndene blive tømt 2-3 gange om ugen. Gødningshuset tømmes 2 gange årligt og derfor vurderes det at have den tilstrækkelige kapacitet til at gødningen kan opbevares i huset til udbringning kan finde sted, Såfremt dybstrøelsen skal oplagres i mark vurderes det, at reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ er tilstrækkelige til at sikre at bunken ikke giver anledning til forurening eller gener for naboerne.

Dybstrøelsen fjernes ved holdskifte og opbevares i markstakke eller i gødningshuset, hvis der er kapacitet. Det vurderes ikke nødvendigt at opstille vilkår for opbevaring af dybstrøelsen i markstak, da det fremgår detaljeret i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvordan det skal håndteres.

Vilkår

- De udvendige dele af gødningsbåndet samt udvendige arealer omkring gødningsbåndet skal holdes rene.

² Teknologibladsblad for æglæggende høns – staldindretning hyppig fjernelse af gødning version 1 fra 17-05-2011

³ Bekendtgørelsen nr. 865 af 23-06-2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

7. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit gennemgås de faktorer, der kan give forurening og gener fra husdyrbruget.

7.1 LUGT

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på husdyrtype, produktionsareal og staldsystem. Geneafstandene beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Beregningen foregår dels ved hjælp af FMK-vejledningen og dels den nye lugtvejledning. Beregningen sker i det digitale ansøgningssystem.

Naboer er de nærmeste boliger uden landbrugspligt. Hastrupvej 34 er indsat i beregningerne som nærmeste nabo. Den nærmeste samlede bebyggelse er Hastrup som også starter ved Hastrupvej 34, mens den nærmeste byzone er Bårse.

Nedenstående tabel viser lugtberegningen foretaget i det digitale ansøgningssystem. Beregningen er foretaget ud fra det valgte staldsystem, dyretypen og størrelsen på stalde og verandaer. Beregningen tager udgangspunkt i at staldene er fuldt belagt inden for dyrevelfærdsreglerne.

Tabel 12 - lugtgeneafstanden

Bebyggelse	Geneafstand i m	Reel afstand som gennemsnit fra staldene (m)
Enkeltliggende bolig Hastrupvej 34	68,4	182,7
Landsbyen Hastrup, Hastrupvej 34	121,6	182,7
Byzone, Bårse	216,4	2047,9

Vurdering

Af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at den reelle afstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er væsentlig længere end den beregnede lugtgeneafstande. Dermed afholdes kravene til lugt for alle 3 områdetyper både før og efter den mindre udvidelse.

Lugtkonsekvensområdet er på 255 m. Et lugtkonsekvensområde er det område, hvor det kan forventes, at man lejlighedsvis kan lugte hønseholdet. Dog ikke i et sådan omfang, at der efter lovgivningens retningslinjer er tale om en gene.

Det vurderes, at der på baggrund af at lugtgenekriterierne for alle områdetyperne er overholdt ikke vil være væsentlig påvirkning af naboer og omkringboende. Der er en del boliger indenfor lugtkonsekvensområdet. Altså det område, hvor man lejlighedsvis kan lugte hønseholdet. Efter husdyrloven kan man imidlertid ikke pålægge et landbrug lugtreducerende tiltag hvis lugtgeneafstanden er overholdt.

For ikke at skabe grobund for mere lugt end forudsat i beregningerne stilles der vilkår til en god staldhygiejne.

Vilkår

19. Staldene skal rengøres og desinficeres hver gang et hold høns er sat ud.

7.2 STØJ

Støj fra ejendommen er beskrevet i skemaet nedenfor. Der kan desuden forekomme lidt støj fra staldene fra dyrene og fra staldmekanik. Der laves ikke særlige tiltag mod støj, da der ikke er nogle særlige støjkloder på ejendommen udover hvad man kan forvente fra en produktion som denne. Støj udenfor normal arbejdstid må påregnes i landbrugets højsæson.

Tabel nr. 13 - støjkloder

Støjkilde	Tidsinterval samt hyppighed
Ventilation	Ventilationen bruges naturligvis mere om sommeren end om vinteren. Det er vigtigt, at ventilationen kører korrekt, da dyrene er følsomme overfor høje temperaturer. Der er derfor følere på alle ventilationer, således at de kun vil køre efter behov.
Levering af råvarer (indblæsning)	Foder til hønsene vil blive blæst ind i siloer. Oftest i dagtimerne, men kan forekomme på andre tidspunkter.
Udbringning af husdyrgødning	I sæsonen
Modtagelse/afhentning af dyr	Der vil ikke være støj forbundet med modtagelsen eller afhentningen af dyr fra ejendommen. Oftest i dagtimerne.
Andet	Korntørring i sæsonen

Vurdering

Ud over vilkår om maksimal støj fra ejendommen og måling af denne jf. Miljøstyrelsens på det givne tidspunkt gældende vejledning om ekstern støj fra landbrugsdrift, samt vilkår om dokumentation for overholdelse af disse grænseværdier, finder Vordingborg Kommune ikke behov for andre vilkår i relation til støj. Det skal bemærkes, at kørsel med landbrugsmaskiner i dagtimerne samt markarbejde i landbrugets højsæsoner ikke er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Vilkår

20. Driften af ejendommen må ikke give anledning til støj for naboerne, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
21. Såfremt Vordingborg Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal undtagen opfølgende målinger maksimalt ske 1 gang årligt.
22. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt
23. Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.

7.3 TRANSPORT

Eksterne transporter til ejendommen kommer fra Hastrupvej.

Tabel nr. 14 over transporter

Transporter årligt	Før udvidelse	Efter udvidelse	Tidsrum
Levende dyr til og fra ejendommen	2 gange/år	Uændret	Alle transporter foregår så vidt muligt i dagtimerne på hverdage, men der kan dog forekomme transport på øvrige tidspunkter af døgnet.
Døde dyr	3-4 gange/år	Uændret	
Udsætterhøns	1-2 gange/år	Uændret	
Indkøb af foder / råvarer	15 leveringer/år	Uændret	
Diesel	4-6 leveringer/år	Uændret	
Renovation	52	Uændret	
Husdyrgødning	Ca. 15	Ca. 26	
Æg	104	Uændret	
Andet	25	Uændret	

Vurdering

Det vurderes ikke at have betydning for beboerne i Hastrup at hønseholdet udvides, når vi ser på transport. Den eneste type af transport som ændres ved denne tilladelse er antallet af transporter med husdyrgødning som naturligvis stiger som følge af at dyreholdet udvides. Der er tale om en samlet forøgelse af transporter på 11 årligt, hvilket vi ikke finder væsentligt. Alle øvrige transporter er som hidtil. Langt de fleste transporter sker inden for normalarbejdstid. Transport af korn og husdyrgødning vil ske i landbrugets højsæsoner og kan derfor ske døgnet rundt på de tidspunkter. Da der ikke sker en øgning i transporterne og der primært køres på hovedveje vurderes det ikke nødvendigt at stille vilkår til transport.

7.4 LYS

Der er lysstofrør i staldene og lyset er tændt i op til 16 timer i døgnet. Der er ikke permanent udenørs belysning, da det styres af sensorer.

Vurdering

Lys indendørs forventes ikke at kunne genere naboer mfl. udendørs lys er allerede reguleret via vilkår omkring de landskabelige hensyn. Det vurderes på baggrund af ovenstående ikke nødvendigt at foretage yderligere regulering af belysning.

7.5 SKADEDYR

Tabel 15 - skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr	Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr på ejendommen.
Bekæmpelse af fluer	Høns spiser fluer og fluelarver, så der er ingen fluer i hønsestalden.
Bekæmpelse af rotter	Der er indgået serviceaftale med Kiltin.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Bekæmpelse af rotter foregår via fast aftale med Kiltin. Fluer i staldene begrænses som beskrevet af at hønsene spiser larverne.

Efter den seneste rottebekendtgørelse⁴ kan en virksomhedsejer opnå autorisation (R2-autorisation) til at bekæmpe rotter på egen ejendom.

Vurdering

Det vurderes, at der gøres en indsats for at undgå skadedyr som fluer og rotter, da der holdes rent og ryddeligt. Det vurderes også, at der er begrænset risiko for fluegener hos naboerne, da der er en pæn afstand fra gødningshuset og hønsene spiser fluelarverne i stalden. For at sikre, at der til stadighed sker rotte- og fluebekæmpelse stilles der vilkår om det.

Der er via ny lovgivning åbnet mulighed for at ejer af en landbrugsejendom selv kan opnå autorisation til at bekæmpe rotter på egen ejendom. Såfremt ejer ønsker at opnå en R2-autorisation vurderes det, at denne er tilstrækkelig til at sikre der sker forebyggelse og bekæmpelse af rotter på ejendommen. Derfor bortfalder vilkåret, hvis ejer kan dokumentere at have opnået en R2 autorisation som fortsat vedligeholdes.

Vilkår

24. Der skal til stadighed være en kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Kontrakten skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
25. Vilkår 24 bortfalder såfremt ejer opnår og til stadighed vedligeholder en R2 autorisation efter rottebekendtgørelsen.
26. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi Århus Universitet.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1723 af 17.12.2017 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter § 25 til og med § 27

7.6 STØV

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn og foder.

Vurdering

Da støvende aktiviteter primært sker indendørs, vurderer vi ikke, at der er støvkilder, der kan genere de omkringboende. Afstanden til nærmeste nabo vurderes også til at være tilstrækkelig til ikke at give støvgener. Støv i forbindelse med markarbejde i høst kan ikke reguleres i en miljøgodkendelse. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår omkring støv.

8. AMMONIAK OG BAT- REDEGØRELSE

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde mv. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet og staldanlæg. Derudover skal der foretages en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

8.1 BAT EMISSIONSKRAV FOR AMMONIAK FRA STALDE

Staldarealet bliver i stald 1 udvidet med en tilbygning på 224 m². Desuden ændres staldsystemet til et etagesystem. Det giver stald 1 et samlet nytteareal på 1145 m². Der til kommer 975 m² nytteareal fra stald 2.

Begge stalde vil i efter renoveringen være med etagesystem med gødningsbånd og hyppig udmugning. Gødningsbåndet vil blive tømt min.ca. 2- 3 gange ugentlig. Gødningsbånd og hyppig udmugning er BAT. Staldene renoveres løbende, hvor inventar mv. udskiftes, når det er tiltrængt. Det forventes, at staldene tidligst vil have behov for en gennemgribende renovering om ca. 25 år.

Der er i det digitale ansøgningssystem foretaget en BAT beregning, jf. Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Tabel nr. 16 Vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af BAT

Samlet faktisk ammoniaktab fra anlægget	2.557 KgN/år
Samlet ammoniakkrav ved BAT	3486 KgN/år
Forskellen mellem den reelle og den tilladte ved anvendelse af BAT	-929 KgN/år

Emissionen fra staldanlægget afgiver altså 929 kgN/år mindre end ammoniakkrav med BAT.

8.2 AMMONIAK FRA GØDNINGSLAGER

Al husdyrgødning vil blive opbevaret i lukket gødningshus indtil udspreddning. Ifølge BREF er det BAT at opbevare gødning i gødningshus med tæt gulv og tilstrækkelig ventilation.

Vurdering

Det vurderes at BAT-kravet til ammoniaktab overholdes, hvorfor der ikke kræves yderligere BAT tiltag for at fjerne ammoniakfordampning fra ejendommen. Det er oplyst at gødningsbåndene tømmes hyppigt, hvilket giver mindre afdampning af ammoniak fra staldene og kan betegnes som BAT.

8.3 PÅVIRKNING AF NATUR FRA ANLÆGGET

Nærmeste kategori 1 natur er Natura 2000 området Præstø Fjord /Grønsund som ligger mere end 3,5 km væk fra ejendommen. Afstanden til nærmeste kategori 2 område (et overdrev) ligger også 3,5 km væk. Der er en skov 742 m nord fra ejendommen og en mose 411 m syd for ejendommen. Ved mosen kommer den samlede ammoniakdeposition op på 1,0 kgN/år

Tabel 17 Oversigt over naturpunkter og ammoniakdeposition i kg NH₃-N/år

Område	Kategori	Afstand m	Ruhed	Ammoniak deposition nudrift	Ammoniak deposition 8 års drift	Ammoniak de-position an-søgt
Natura 2000 Præstø Fjord/Grønsund	1	>3500	S	0	0	0
Overdrev	2	>3500	Bn	0	0	0
Mose (syd)	3	411	S	0,3	0,2	1,0
Skov (nord)	3	742	S	0,0	0,0	0,1

For kategori 3-natur gælder, at kommunen skal vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition, og hvad det nødvendige krav eventuelt skal være. Der kan dog aldrig stilles skærpede krav til ammoniak fra stalde og lagre, hvis merdepositionen på et område omfattet af kategori 3 er mindre end 1,0 kg N/år. Eneste stigning i ammoniakdepositionen er på mosen hvor den samlede depositionen stiger med 0,7 kgN/år.

Vurdering

Baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune på ca. 10,3 kgN/ha/år.

Det er Vordingborg Kommunes vurdering, at tålegrænserne for de beskyttede naturtyper ikke vil blive overskredet pga. besætningsudvidelsen. Eneste stigning i ammoniakdepositionen er på et kategori 3 naturområde, hvor depositionen stiger med 0,73 kgN/år. Der stilles ikke krav for så lav en øget deposition. Der er ingen nærliggende Natura 2000 områder eller viden om bilag IV arter. Der vil derfor ikke ske skade på Natura 2000 områder eller ske en negativ påvirkning af bilag IV arter.

Der stilles på den baggrund ikke vilkår i forhold til naturbeskyttelsen i området.

9. HUSDYRBRUGETS OPHØR

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal stalde og gødningshus tømmes og rengøres. Et evt. ophør med dyrehold skal meddeles Vordingborg Kommune.

Vilkår

27. Husdyrbrugets ophør skal meddeles Vordingborg Kommune senest 3 måneder efter sidste produktionsdyr væk fra bedriften. Desuden skal følgende foretages:

1. Gødningshus, gødningsbånd og opsamlingsstank m.v. skal tømmes og rengøres
2. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning. Gødningen skal bortskaffes efter reglerne om udbringning af husdyrgødning.
3. Olietanke relateret til produktionen skal tømmes.
4. Rester af kemikalier, spildolie, andet olieaffald, medicinaffald mv. relateret til dyreholdet skal fjernes efter gældende regler.

10. BILAG 1 – VILKÅRSLISTE

1. Ejendommen skal indrettes og drives og nye bygninger skal placeres i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den seneste version af ansøgningsskema 202297. Desuden med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Staldbygningen skal opføres i samme dimensioner og med samme farve- og materialevalg, som den stald den tilbygges, således at facader og tagflader fremstår ensartede.
3. Murene og tagene på verandaerne skal opføres i samme farve- og materialevalg som de stalde de tilbygges, således at facader og tagflader fremstår ensartede. Gardinerne skal have en neutral farve f. eks. hvid eller grå, så de harmonerer i farvevalget med resten af gården.
4. Fodersiloen skal opføres i samme farve- og materialevalg som den eksisterende fodersilo, således at de fremstår ensartede.
5. Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og må ikke forsynes med anden belysning, end den der er nødvendig for driften af ejendommen.
6. Beplantningen omkring haven mod vest, syd og øst skal fortsat bevares og vedligeholdes, således at beplantningen fremstår tæt og virker visuelt skærmende mod Hastrupvej.
7. Produktionsarealet (nyttearealet) må samlet set max. udgøre 2.342 m² og arealet skal være fordelt som det fremgår af ansøgningen.
8. Der må ikke uden fornyet ansøgning skiftes staldsystem i staldene.
9. Hvis der skiftes til økologisk drift og hønsegårdene etableres skal tilsynsmyndigheden meddeles dette.
10. Ventilationsanlægget skal rengøres i forbindelse med, at staldene vaskes.
11. Defekte og støjende ventilatorer skal straks udskiftes/repareres.
12. Elforbruget registreres hvert år på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og være opbevaret så de let kan forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
13. Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og repareres eller udskiftes så snart en utæthed opdages.
14. Vandforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
15. Olie og dieselforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares på ejendommen 5 år, og forevises til miljømyndigheden på forlangende.

16. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
17. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund med afløb til enten en olieudskiller samt evt. magasinbrønd eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.
18. De udvendige dele af gødningsbåndet samt udvendige arealer omkring gødningsbåndet skal holdes rene.
19. Staldene skal rengøres og desinficeres hver gang et hold høns er sat ud.
20. Driften af ejendommen må ikke give anledning til støj for naboerne, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
21. Såfremt Vordingborg Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal undtagen opfølgende målinger maksimalt ske 1 gang årligt.
22. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt
23. Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
24. Der skal til stadighed være en kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Kontrakten skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
25. Vilkår 24 bortfalder såfremt ejer opnår og til stadighed vedligeholder en R2 autorisation efter rottebekendtgørelsen.
26. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi Århus Universitet.
27. Husdyrbrugets ophør skal meddeles Vordingborg Kommune senest 3 måneder efter sidste produktionsdyr væk fra bedriften. Desuden skal følgende foretages:
  5. Gødningshus, gødningsbånd og opsamlingskølle m.v. skal tømmes og rengøres
  6. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning. Gødningen skal bortskaffes efter reglerne om udbringning af husdyrgødning.
  7. Olietanke relateret til produktionen skal tømmes.
  8. Rester af kemikalier, spildolie, andet olieaffald, medicinaffald mv. relateret til dyreholdet skal fjernes efter gældende regler.

11. BILAG 2 – SITUATIONSPLAN OVER EJENDOMMEN

